

Intervju s Predsjednikom Republike Hrvatske prof. dr.sc. Ivom Josipovićem

Poštovani gospodine Predsjedniče, razgovaramo u povodu Svjetskog dana zdravlja. Kako vidite stanje zdravlja danas u Hrvatskoj?

Zdravlje je danas snažno obilježeno socioekonomskim prilikama. U uvjetima recesije, velike nezaposlenosti i novih najava smanjivanja razine socijalnih prava, posebnu pažnju treba posvetiti najugroženijima. Nedopustivo je da zdravlje postane pravo samo onih bogatijih, obrazovanih ili snažljivijih jer stanje zdravlja svih pojedinaca nije samo skup zdravstvenih informacija, već slika pravičnosti nekog društva i odraz civilizacijskog postignuća.

Moramo proaktivno odgovarati na negativne trendove koji su nažalost dio našeg realiteta. Moramo jer je to naša dužnost i jer držim da imamo uvjete i stručnjake koji mogu osigurati da imamo jedno pravedno i učinkovito zdravstvo.

Zdravlje predstavlja snagu jednog društva, ono je istovremeno rezultat ukupnih okolnosti u društvu i resurs kojim se osigurava budućnost neke zajednice.

Ima li po Vašem mišljenju Hrvatska resurse, možemo li što naučiti iz prošlosti?

Hrvatska ima dugu tradiciju u skrbi za zdravlje. Kroz povijest baštinimo mnoga pionirska djela u skrbi za zdravlje. Sve do današnjih dana možemo biti ponosni na brojne pojedince i poduhvate. Ipak, u moderno doba posebno treba istaknuti ulogu dr. Andrije Štampara koji je svojim vizionarskim radom Hrvatsku izdigao u najuži krug zemalja koje, ne samo da uspješno vode svoje sustave, već mogu podučavati i druge u skrbi za zdravlje.

Činjenica da je jedan stručnjak iz Hrvatske bio među osnivačima Svjetske zdravstvene organizacije govori da je važno prepoznati vrijeme i okolnosti te tome prilagoditi svoje djelovanje. Mi smo na sreću imali i druge istaknute stručnjake koji su stvorili domove zdravlja, model obiteljske medicine, bili osnivači „zdravih gradova“...

Njihova postignuća trebaju nam dati snage da sagledamo svoje vrijeme, da donosimo strateške odluke, da dopustimo najboljima da rade za dobrobit građana, da budemo mudri učiti iz iskustava drugih i da iznad svega budemo ustrajni.

Govorili ste o jednoj širokoj javnozdravstvenoj perspektivi. Kako gledate kliničku medicinu u Hrvatskoj?

Smatram da su hrvatski zdravstveni radnici u svjetskom vrhu i da medicinska skrb koju oni osiguravaju stručno ne zaostaje za najrazvijenijim državama. U javnosti se velika pažnja posvećuje sustavu zdravstva koji je suočen s dosta problema, nažalost i afera, ali mislim da usprkos tome možemo biti ponosni na hrvatsku medicinu.

Nažalost, razvoj ne nosi samo nove mogućnosti u intervencijama, već i novi način života, nove rizike za zdravlje. Kako vidite zdravlje u tim dimenzijama?

Sigurno je da se ljudsko ponašanje mijenja i prilagođava nekim globalnim procesima neovisno kojeg su predznaka. Tu se pojavljuju rizici karakteristični za suvremeni način života. Vidim tu primjerice problem prehrane i tjelesne aktivnosti. Međutim, istovremeno mislim da postoje brojne inicijative, istraživanja i intervencije koje građanima pokazuju pravi put, koje ukazuju kako se brinuti o vlastitom zdravlju.

Nastojanja da se pojedince, a zatim u društvo u cjelini podučiti i osnažiti u brizi za zdravlje moraju biti prioritet. Iskustva iz svijeta pokazuju da obrazovanje i osnaživanje pojedinaca čini jednu od najvrjednijih investicija.

Općenito mislim da puno više pažnje treba posvetiti prevenciji bolesti i cijeli sustav bi tu morao biti snažnije angažiran. Preventiva, ne samo da je ekonomski prihvatljivija, ona ima duboko humanu dimenziju, jer svima osiguravamo da iskoriste svoj životni potencijal i da život provedu kvalitetno i

ispunjeno.

Možemo li reći da zdravlje u budućnosti vidite optimistično?

Budućnost sama po sebi nije ni optimistična niti tamno obojena. Zdravlje u budućnosti ovisi o nama, ovisi o našoj uspješnosti da odgovorimo na procese starenja populacije, većih zdravstvenih potreba, novih mogućnosti medicine... Tu postoji ozbiljan izazov da se strateški postavimo prema trendovima kojima smo izloženi. Rizik za nastanak novih nejednakosti vezanih uz zdravlje je velik, ali mislim da resursa imamo. Moramo samo biti sustavni i mudri da dugoročno osiguramo zdravlje našoj naciji – to ne smije biti posao samo nekolicine pojedinaca ili ustanova.

Što konkretno vidite kao prioritet u javnom zdravstvu?

Ulaganje u stručnjake, posebice obrazovanje mladih stručnjaka prema specifičnim potrebama u javnom zdravstvu. Nadalje, tu je povezivanje među različitim sektorima. Moderni javni sustavi, pa tako i zdravstvo, ne poznaju granice, već isključivo zajedničke ciljeve, a to je u ovom slučaju zdravlje i pravednost u zdravlju.

Zdravlje mora biti nacionalni prioritet i oko zdravlja se mora postići konsenzus.

Poštovani gospodine Predsjedniče, zahvaljujemo Vam na intervjuu i nadamo se daljnjoj uspješnoj suradnji na unaprjeđenju zdravlja stanovništva u Hrvatskoj.